

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 240
van **ORTWIN DEPOORTERE**
datum: 28 april 2017

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

VRT - Beroep op experts

Het is niet uitzonderlijk dat tijdens uitzendingen van de openbare omroep deskundigen worden aangezocht om hun visie ten berde te brengen op bepaalde onderwerpen. Deze experts zijn externen die omwille van hun expertise gevraagd worden.

Uiteraard is hert niks verkeerd aan, maar het zou getuigen van een intellectuele eerlijkheid dat tv-kijkers en radioluisteraars hiervan op de hoogte zijn.

1. Hoeveel externe specialisten/deskundigen/experten werden door de openbare omroep betaald om hun visie te komen geven tijdens ene uitzending?
2. Wat is het gemiddeld bedrag van de uitbetaling per tussenkomst? Hoe kwam de grootte van de uitbetalingen tot stand?
3. Welke criteria worden gebruikt om deze of gene expert uit te nodigen?
4. Welke criteria worden gebruikt om tot uitbetaling over te gaan?

ANTWOORD

op vraag nr. 240 van 28 april 2017

van **ORTWIN DEPOORTERE**

Ik heb in verband met uw vragen elementen van antwoord opgevraagd bij de VRT.

1. De VRT houdt geen gegevens bij over de talrijke experten, deskundigen, e.a. die aan bod komen in de programma's van haar netten. Desgevallend ook niet over hoeveel gasten een vergoeding kregen om hun visie te geven.

Het is voor de VRT ook niet duidelijk:

- wat verstaan moet worden onder expert/deskundige/specialist;
- voor welke periode een overzicht zou gegeven moeten worden.

- 2+4. De VRT hanteert een richtlijn rond vergoeding van studiegasten. (zie: <https://www.vrt.be/nl/over-de-vrt/beleid/beroepsethiek/vergoedingen-voor-studiegasten/>)

"Algemeen

Als een VRT-productiehuis of een extern productiehuis een praat-of spelprogramma maakt, dan betaalt zij een vergoeding aan de studiegasten. Studiegasten krijgen die vergoeding voor de verplaatsing naar de studio en hun bijdrage aan het programma.

Binnen elke productie zijn er afspraken over de hoogte van de vergoedingen en wanneer de betaling gebeurt. De vergoedingen kunnen verschillen van programma tot programma. Ze zijn onder meer afhankelijk van de gevraagde voorbereidings- en opnametijd.

Politici als studiegast

- Politici die te gast zijn in een nieuws- of duidingsprogramma's van de VRT-nieuwsdienst of in een VRT-talkshow krijgen geen vergoeding.
- Politici die in niet-actualiteitsprogramma's optreden worden op dezelfde manier behandeld als niet-politici tenzij ze optreden als politicus, dit wil zeggen als ze toelichting geven bij bijvoorbeeld hun beleid of hun werk (dan krijgen ze geen vergoeding).

Politici krijgen dezelfde vergoeding als niet-politici maar de vraag wordt expliciet gesteld of ze de vergoeding wensen. Een politicus kan afzien van deze vergoeding en indien hij/zij een vergoeding wenst te schenken aan het goed doel, zal de politicus dit zelf rechtstreeks doen.

Politici krijgen dezelfde kostenvergoeding als niet-politici, maar de VRT gaat er van uit dat een politicus die over bijzonder vervoer beschikt (chauffeur, gratis trein) de facto afziet van zijn/haar vergoeding."

De vergoedingen voor studiegasten zijn vervat in het productiebudget van een programma. Het zijn immers betalingen die een rechtstreekse link hebben met het realiseren van een productie.

Binnen elke productie zijn er afspraken over de hoogte van de vergoedingen en wanneer de betaling gebeurt. Deze vergoeding wordt niet op een aparte kostenplaats geboekt maar is opgenomen in de productiekosten van een programma.

Daarom kan de VRT hierover niet afzonderlijk rapporteren.

VRT Nieuws volgt (naast haar eigen deontologische code) ook de regels uit de Code van de Raad voor de Journalistiek. Artikel 16 van deze code stelt:

“Voor informatie wordt nooit betaald. Enkel voor exclusiviteit van beeldmateriaal of interviews kan worden betaald op voorwaarde dat de vrije nieuwsgaring niet in het gedrang komt.”

Wel kan (zoals hierboven beschreven) een vergoeding gegeven worden voor reële kosten die een bron of een geïnterviewde persoon zou gemaakt hebben (zoals kosten voor verplaatsing).

3. De programmamakers handelen redactioneel onafhankelijk bij de samenstelling van hun programma's. De selectie van experts, waarom programmamakers kiezen voor bepaalde gasten (en dus ook deskundigen) is een inhoudelijke afweging. Dat is onlosmakelijk verbonden aan de redactionele onafhankelijkheid van de openbare omroep.

De programmamakers respecteren wel de “10 richtlijnen voor onpartijdigheid” (zie <https://www.vrt.be/nl/over-de-vrt/beleid/beroepsethiek/10-richtlijnen-van-onpartijdigheid-/>). De punten 2, 4, 5, 6 en 8 van deze richtlijnen hebben betrekking op het inschakelen van deskundigen en de noodzaak om verschillende stemmen (in een debat) aan bod laten komen.

De programmamakers hanteren in de praktijk tal van criteria om een gast uit te nodigen. Daar is in basis geen lijn in te trekken.

Iedereen kan aan bod komen. Alles hangt af van het onderwerp dat aan bod komt in een programma.